

PAPER DETAILS

TITLE: TÜBİTAK Çocuk Kitaplığı Dizisindeki Kitapların Dis Yapısal ve İç Yapısal Olarak İncelenmesi

AUTHORS: Candemir DEMİRCAN

PAGES: 0-0

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/161002>

TÜBİTAK Çocuk Kitaplığı Dizisindeki Kitapların Dış Yapısal ve İç Yapısal Olarak İncelenmesi

Candemir DEMİRCAN*

Özet – Bu çalışmanın amacı, TÜBİTAK [Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu] tarafından yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisinde yer alan kitapların, bir çocuk kitabının taşıması gereken dış yapı ve iç yapı ölçütlerini ne ölçüde taşıdığını ortaya koymaktır. Bu amaçla TÜBİTAK Çocuk Kitaplığı Dizisinde yer alan 36 çocuk kitabından 34’ü, araştırmacı tarafından hazırlanan ve çocuk kitaplarının iç yapı ve dış yapı ölçütlerini saptamaya yarayan beş farklı araçla incelenmiştir. İnceleme sonucunda, tasarım ve düzenleme başlığı altında otuz bir yapıt; yazar ve kitap bilgileri başlığı altında tüm yapıtlar; dil ve anlatım başlığı altında yirmi üç yapıt; konu-plan başlığı altında otuz üç yapıt; resimlendirme başlığı altında ise yirmi yapıtın yeterli ölçütleri taşıdığı bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: TÜBİTAK, çocuk edebiyatı, çocuk kitapları, dış yapı ölçütleri, iç yapı ölçütleri.

Abstract – *An Investigation of the Books in TUBITAK Children Library Series according to Their Lay out Criteria and Content Criteria* – The aim of this study is to state to what extent the books in Children’s Books Series published by TUBITAK [The Scientific and Technological Research Council of Turkey] have the content and lay out criteria which a child book must possess. The 34 of 36 books within Children’s Books Series were examined with five instruments prepared by the researcher to determine the content and lay out criteria of children’s books. As a result of the study, 31 books under the title of design and arrangement; all the books under the title of author and book information; 23 books under the title of language and expression; 33 books under the title of theme-plan and 20 books under the title of illustration, were found to have the sufficient criteria.

Key words: TUBITAK, children literature, child’s books, lay out criteria, content criteria.

Giriş

Bireyin, çocukluktan yetişkinliğe geçiş sürecini etkileyebilen ve aynı zamanda okuldaki eğitim ve öğretim faaliyetlerini destekleyen önemli faktörlerden birisi de gerekli ölçütler çerçevesinde hazırlanmış çocuk kitaplarıdır. Çünkü okuma alışkanlığı, bireyin, çocukluktan yetişkinliğe daha sağlıklı biçimde geçmesi için erken yaşlarda doğru biçimde edinmesi gereken davranışlardan birisini oluşturmaktadır. Çocuğun erken yaşlarda okuma alışkanlığını kazanabilmesi için de ona özgü yapıtların hazırlanması gerekmektedir.

* Candemir Demircan, araştırma görevlisi, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü, 33169, Mersin, <endmrdmrcn@yahoo.co.uk>.

Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 2, Sayı 1, Haziran 2006, ss. 12-27.

Mersin University Journal of the Faculty of Education, Vol. 2, Issue 1, June 2006, pp. 12-27.

Çocuklar için hazırlanmış yapıtlar, çocukların, keyifli ve yararlı zaman geçirmelerini sağlama gibi özellikleri dışında (Akın, 1998); dilsel, bilişsel, toplumsal ve kişilik gelişimleri açısından da önem taşımaktadır (Kuzu, 2002, s. 95). Kitap aracılığıyla çocuklar, dünya hakkındaki bilgilerini geliştirdikleri gibi kendilerine ait duyarlılıklarını, hayal güçlerini, yaratıcılıklarını ve iletişim becerilerini de geliştirirler. Günlük olaylar hakkında deneyim kazanırlar. Sosyal davranış örneklerini öğrenerek toplum içinde uygun davranışları sergilerler. Ayrıca kitaplar aracılığıyla anadilini doğru ve gelişmiş bir yapıda kullanma fırsatı bulurlar (Yalçın ve Aytaş, 2003, s. 43). Nesneleri tanıır, sembolleri ayırt eder, olayları tahmin eder, kavram gelişimi gibi zihinsel beceriler yönünden de desteklenirler (Jalongo, 1993).

Bu nedenlerle yazar yapıtını oluştururken; yayınevi de yayımlayacağı kitabı seçerken çocuk gelişim özelliklerinin farkında olmalı; dış yapı ve iç yapı ölçütleri gibi bir kitabı oluşturan önemli faktörlerin neler olduğunu bilmelidir. Çünkü çocuk kitapları dış yapı ve iç yapı ölçütleri ve dayandığı eğitsel ilkelerle bir bütündür (Sever, 1995, s. 14). Bu ölçüt ve ilkelerin birbirleriyle tutarlılığı ve bütünselliği, çocuk kitaplarının niteliğini belirleyen en temel etkenlerdir.

Çocuk kitaplarının iç yapı ve dış yapı ölçütlerine yönelik yapılmış çalışmalar, Türkiye’de yayımlanan çocuk kitaplarının pek çoğunun hem iç yapı hem de dış yapı ölçütleri açısından çeşitli sorunlar taşıdığını göstermektedir. Erdoğan (1999)’ın “Türkiye’de çocuk yayınları üzerine nicel ve nitel yetersizliklerin olduğunu” ortaya koyduğu araştırması, buna dayanak olarak sunulabilir. Benzer bir biçimde, Taşdemir (2005, s. 9)’e göre “Türkiye’de kısmen görülen kitap inceleme araştırmaları genelde ders kitapları ve kitapların sınırlı bazı boyutları olan, içerik, grafik tasarımı, görsel öğeler, tasarım gibi boyutlar üzerine olduğu gözlenmektedir”. Bu yüzden kitapların uygun ölçütler kullanılarak kapsamlı bir biçimde değerlendirilmesi çocuk gelişimi ve eğitimiyle ilgili herkese katkı sağlayabilecektir.

Çocuklar için kitap seçiminde, dikkat edilmesi gereken ölçütlerin neler olması gerektiği önemli bir konudur. Çünkü çocukluk kısa bir dönem olmasına rağmen etkilenmek ve biçimlenmek için yaşamın en uygun dönemidir (Güleç ve Gönen, 1997). Bu nedenle çocuk kitaplarına hem iç yapısal hem de dış yapısal olarak gereken önem gösterilmelidir. Aşağıda, Akçapar (2000), Alpöge (2003), Aral ve Gürsoy (2000), Armağan (2004), Arslan (2005), Arslantaş (2003), Ataseven ve İnandı (2000), Bozdağ (2000), Chambers (1993), Ciravoğlu (2000), Dayıoğlu (2000), Dilidüzgün (2003), Dögen (2003), Eker (2000), Erdoğan (2003), Güleç ve Geçgel (2005), Gönen (2000), Güneş (2000), Gürkan ve Gökçe (2000), İzgü (2003), Kaya (2000, 2003), Kıbrıs (2000), Konar ve Sargın (2004), Koyuncu ve Kaptan (2005), Kuzu (2002), Nas (2002), Oğuzkan (2001), Özünel (2000), Özkan (2001), Sever (1995, 2002, 2003), Sezgin (2002), Şeyda (2003), Şimşek (2002), Şirin (2000), Taşdemir (2005), Tekin (2000), Tuğrul (2002), Yalçın ve Aytaş (2003), Yavuz (2000), Yılmaz (2002), Zengin ve Zengin (2000)’de yer alan ve araştırmacı tarafından derlenen “bir çocuk kitabının taşınması gereken dış yapı ve iç yapı ölçütleri” sıralanmıştır:

Bir Çocuk Kitabında Bulunması Gereken Dış Yapı (Biçimsel) Ölçütleri

Bir çocuk kitabında bulunması gereken dış yapı (biçimsel) ölçütleri, çocuk edebiyatı kaynak kitaplar ve konu ile ilgili yayınlarda şöyle sıralanmaktadır:

Boyut: Çocuk kitaplarının dikdörtgen veya kare biçiminde; çocuğun seviyesine göre 16x23 cm büyüklüğünde olması normal sayılır. Ayrıca kitap kolay taşınabilir olmalıdır.

Harfler: Kitabın puntosu ilköğretim 1, 2 ve üçüncü sınıf öğrencileri için 12 puntodan büyük olmalıdır. 4 ve 5inci sınıflarda ise 10 puntoluk harfler kullanılabilir.

Kağıt: Sayfaları temizlenebilir olmalıdır. Kitabın kağıdı mat renkli olmalı ve öncelikle birinci hamur kağıt kullanılmalıdır.

Kapak ve cilt: Kitabın kapağı ilgi çekici, konu ile uyumlu olmalıdır. İç kapak resimli olmalı; kapak resmi kitapta yer almalıdır. Kitabın baskı sayısı iç kapakta yer almalıdır. Kitabın dayanıklılığını arttırmak için ciltlenmesinde hem iplik hem de yapıştırıcı kullanılmalıdır.

Resimler: Kitap resimli olmalı; sayfa düzeni rahat ve çekici olmalıdır. Resimler konuya uygun, anlaşılır, gerçekçi, ilgi çekici, çerçeve içinde, kaliteli ve metinle birbirini tamamlayıcı olmalıdır. Ayrıca resimlerde ayrıntılara dikkat edilmelidir. Resimler, sayfanın en uygun yerine konumlandırılmalıdır.

Sayfa düzeni: Sayfa kenarlarında geniş alt-üst, sağ-sol boşluklar bırakılmalıdır. Sayfa sayısı çocuğun seviyesine göre belirlenmelidir. Satırlar arası boşluklar birden çok bırakılmalıdır.

Künye bilgileri: Kitapta, yayınevinin diğer yapıtları hakkında bilgiler yer almalı; yazarın özgeçmişi hakkında bilgi verilmelidir. Kitapta içindekiler, sözlük, kılavuz bölümleri yer almalıdır.

Bir Çocuk Kitabında Bulunması Gereken İç Yapı (İçeriksel) Ölçütleri

Bir çocuk kitabında bulunması gereken iç yapı (içeriksel) ölçütleri, çocuk edebiyatı kaynak kitaplar ve konu ile ilgili yayınlarda şöyle sıralanmaktadır:

Dil ve Üslup: Yapıtın dili sade ve açık, anlatımı sürükleyici olmalıdır. Paragraflar 3-5 tümceyi geçmemeli; sözcükler, çocuğun sözcük dağarcığını geliştirici nitelikte olmalıdır. Yapıtlarda kullanılan bilinmeyen sözcük sayısı çocuğun gelişimine uygun; çocuk dünyasıyla ilgili; kitap yazım ve noktalama açısından kusursuz olmalıdır. Sözcükler güncel olmalı; eski sözcükler ve ses tekrarları kullanılmamalıdır. Kitap, yabancı sözcüklerden mümkün olduğunca arındırılmalı, kullanılan yabancı sözcükler ise aslına uygun yazılmalıdır. Yabancı sözcüklerin açıklamaları verilmeli; yabancı deyim, atasözleri Türkçeye uyarlanmalıdır. Devrik cümle kullanılmamalı; sözcükler sadece ilk anlamlarında kullanılmalıdır. Cümleler tek özne, tek yüklemden oluşmalı; birleşik ve girişik cümle kullanılmamalıdır. Argo ve mecaz söyleyişler kullanılmamalı; edat ve bağlaçlar mümkün olduğunca az kullanılmalıdır.

Konu: Çocuk kitaplarında tema ve konu ilişkisi güçlü olmalıdır. Konular, çocuklarda güven duygusunu artırmalı; çocuğun yaşantısıyla ilgili olmalıdır.

Plan: Çocuk kitaplarında olaylar tutarlı bir biçimde sıralanmalıdır. Olaylar baştan sona gereksiz ayrıntılara girmeden aktarılmalıdır.

Tema: Yapıtta ideolojik örüntüler olmamalı; herhangi bir duygu empoze edilmemeye çalışılmalıdır. Evrensel değerlere yer verilmeli, çocuğu rasyonel düşündürmeye yöneltmelidir.

Yukarıda sıralanan özellikler doğrultusunda TÜBİTAK'ın yayımladığı ve birden çok baskı yapan Çocuk Kitaplığı Dizisinin (Tablo E2), bir çocuk kitabının taşınması gereken dış yapı ve iç yapı ölçütlerini ne ölçüde taşıdığının belirlenmesi ile çocuklara yönelik kitap yayımlayan bir bilim kurumunun çocuk kitaplarının ölçütleri ne kadar karşıladığı sınanacaktır. Araştırma, TÜBİTAK'ın yayımlamayı tercih ettiği çocuk kitaplarının ölçütlere ne ölçüde uyduğunu ortaya koyması bakımından önem taşımaktadır. Araştırmanın temel beklentisi, TÜBİTAK'ın yayımladığı çocuk kitaplarının, yukarıda sıralanan dış yapı ve iç yapı ölçütlerini taşıdığı yönündendir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, TÜBİTAK tarafından yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisinin (Tablo E1), bir çocuk kitabının taşınması gereken dış yapı ve iç yapı ölçütlerine ne ölçüde uyduğunu ortaya koymaktır. Bu amaç çerçevesinde aşağıdaki sorulara yanıt aranacaktır:

- 1- TÜBİTAK Çocuk Kitaplığı Dizisindeki kitaplar, bir çocuk kitabının taşınması gereken dış yapı (tasarım ve düzenleme, yazar ve kitap bilgileri) ölçütlerini ne ölçüde taşımaktadır?
- 2- TÜBİTAK Çocuk Kitaplığı Dizisindeki kitaplar, bir çocuk kitabının taşınması gereken iç yapı (dil-anlatım, konu-plan ve resimlendirme) ölçütlerini ne ölçüde taşımaktadır?

Yöntem

Evren ve Örneklem

TÜBİTAK tarafından Popüler Bilim Kitapları başlığı altında yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisinin (7-11 yaş) 36 kitabı bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Evren içerisinde 34 kitap örneklem olarak alınmıştır (Tablo E1). Çocuk Kitaplığı Dizisinde bulunan iki kitaba (*Dünya ve Uzay*, *Deneylerle Bilim*) basımları olmadığı için ulaşılamamıştır. Araştırma, incelenen kitapların ulaşılan basımları (Tablo E2), ile sınırlandırılmıştır.

Veri Toplama Aracının Hazırlanması

Bu çalışmada, araştırmacı tarafında geliştirilen çocuk kitaplarının taşınması gereken iç

Cilt 2, Sayı 1, Haziran 2006

yapı ve dış yapı ölçütlerine yönelik toplam 75 sorudan oluşan beş farklı veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama araçları, çocuk edebiyatı alanında yayımlanmış yerli-yabancı kaynak kitap ve yayınların taranması sonucu oluşturulmuş; alanda uzman öğretim üyelerinin veri toplama araçları hakkındaki görüşleri de alındıktan sonra araçlara son biçimleri verilmiştir. Veri toplama araçlarının özellikleri aşağıda ilgili başlıklarda bulunmaktadır.

İç Yapı Ölçütlerinin Saptanmasında Kullanılan Araçlar

İç yapı ölçütlerinin saptanmasına yönelik dil ve anlatım, konu-plan ve resimlendirme başlıkları altında olmak üzere toplam 3 farklı araç geliştirilmiştir. Dil ve anlatım ölçütlerini saptamaya yönelik hazırlanan veri toplama aracında 17'si olumlu soru köklü, 4'ü olumsuz soru köklü toplam 21 soru bulunmaktadır. konu-plan ölçütlerini saptamaya yönelik hazırlanan araçta ise 7'si olumlu soru köklü, 2'si olumsuz soru köklü toplam 9 soru bulunmaktadır. Resimlendirme ölçütlerini saptamaya yönelik hazırlanan araçta tamamı olumlu soru köklü 10 soru bulunmaktadır. İç yapı ölçütlerini saptamaya yönelik hazırlanmış 3 araçtaki sorular 'yeterli', 'kısmen yeterli' ve 'yetersiz' seçenekleri ile değerlendirilmiştir.

Dış Yapı Ölçütlerinin Saptanmasında Kullanılan Araçlar

Dış yapı ölçütlerinin saptanmasına yönelik tasarım ve düzenleme ve yazar ve kitap bilgileri başlıkları altında olmak üzere toplam iki farklı araç geliştirilmiştir. Tasarım ve düzenleme ölçütlerini saptamaya yönelik hazırlanan veri toplama aracında tamamı olumlu soru köklü olmak üzere toplam 14 soru bulunmaktadır. Yazar ve kitap bilgileri ölçütlerini saptamaya yönelik hazırlanan araçta ise yine tamamı olumlu soru köklü olmak üzere toplam 21 soru bulunmaktadır. Dış yapı ölçütlerini saptamaya yönelik hazırlanmış tasarım ve düzenleme ve yazar ve kitap bilgileri araçlarının soruları 'yeterli' ve 'yetersiz' seçenekleri ile değerlendirilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

TÜBİTAK tarafından yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisindeki 34 çocuk kitabı, geliştirilen veri toplama araçları ile araştırmacı tarafından taranmış; elde edilen bulgular ilgili başlıklar çerçevesinde tablolar halinde verilmiştir. İç yapı ölçütlerini saptamaya yönelik kullanılan araçlardaki olumlu soru köklü sorular 'yeterli' için '3', 'kısmen yeterli' için '2' ve 'yetersiz' için '1' puanla değerlendirilmiştir. Yine iç yapı ölçütlerini saptamaya yönelik kullanılan araçlardaki olumsuz soru köklü sorular ise 'yeterli' için '1', 'kısmen yeterli' için '2' ve 'yetersiz' için '3' biçiminde ters

Tablo 1: Değer Aralıkları

	<i>Niteliği</i>	<i>Değer aralığı</i>
İkili	Yeterli	1,50-2,00
	Yetersiz	1,00-1,49
Üçlü	Yeterli	2,34-3,00
	Kısmen yeterli	1,67-2,33
	Yetersiz	1,00-1,66

puanlanmıştır. Dış yapı ölçütlerini saptamak için kullanılan araçlardaki tüm sorular ‘yeterli’ için ‘2’, ‘yetersiz’ için ‘1’ biçiminde puanlanmıştır. Bulguların frekans (f), yüzde (%) ve ortalamaları ($\bar{X}$) hesaplanmıştır. Bulguların değerlendirilmesinde esas alınan ortalamalar için oluşturulan değer aralıkları Tablo 1’de yer almaktadır (Taşdemir, 2003, s. 295; Konar ve Sargın, 2004, s. 198).

Bulgular

Bu bölümde, Çocuk Kitaplığı Dizisinin dış yapı ve iç yapı ölçütlerine yönelik elde edilen bulgular verilmiştir.

TÜBİTAK tarafından yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisindeki kitapların, tasarım ve düzenleme ölçütlerini ne ölçüde taşıdığının sonuçları Tablo 2’de verilmiştir. Tablo 2’de verilen bulgular incelendiğinde, yapıtların tasarım ve düzenleme açısından yeterli düzeyde olduğu görülmektedir. Tasarım ve düzenleme sonuçlarına göre 4 madde yetersiz, 10 madde yeterli düzeyde bulunmuştur.

TÜBİTAK tarafından yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisindeki kitapların, yazar ve kitap bilgileri Tablo 3’te verilmiştir. Tablo 3’te verilen bulgular incelendiğinde, yapıtların yazar ve kitap bilgileri açısından yeterli düzeyde olduğu görülmektedir. Yazar ve kitap bilgileri incelendiğinde ise 6 maddenin yetersiz, 15 maddenin yeterli düzeyde olduğu görülmektedir.

TÜBİTAK tarafından yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisindeki kitapların, dil ve anlatım ölçütlerini ne ölçüde taşıdığının sonuçları Tablo 4’te verilmiştir. Tablo 4’te de görüldüğü gibi yapıtların dil ve anlatım ölçütleri açısından yeterli düzeyde olduğu saptanmıştır. Dil ve anlatım sonuçları incelendiğinde 1 maddenin yetersiz, 5 maddenin kısmen yeterli, 15 maddenin yeterli düzeyde olduğu görülmektedir.

TÜBİTAK tarafından yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisindeki kitapların, konu-plan ölçütlerini ne ölçüde taşıdığının sonuçları Tablo 5’te verilmiştir. Tablo 5’te görüldüğü gibi yapıtların konu-plan ölçütleri açısından yeterli düzeyde olduğu saptanmıştır. Konu-plan bulgularına göre 1 maddenin kısmen yeterli, 8 maddenin yeterli düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 2: Kitapların Tasarım ve Düzenleme Özellikleri

<i>Tasarım ve düzenleme</i>		<i>Yeterli</i>		<i>Yetersiz</i>		$\bar{X}$
		<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
1	Kitabın biçimi uygun mu?	22	65	12	35	1,64
2	Kitabın boyutu uygun mu?	23	68	11	32	1,67
3	Kitap kolay taşınabiliyor mu?	31	91	3	9	1,91
4	Kitabın ciltlenme biçimi uygun mu?	34	100	-	-	2,00
5	Kullanılan punto okuyucunun seviyesine uygun mu?	33	97	1	3	1,97
6	Sayfalar temizlenebilir mi?	28	82	6	18	1,82
7	Sayfaların alt-üst boşlukları var mı?	11	32	23	68	1,32
8	Sayfaların sağ-sol boşlukları var mı?	12	35	22	65	1,35
9	Satır arası boşluklar uygun mu?	30	88	4	12	1,88
10	Kitabın kağıdı mat mı?	14	41	20	59	1,41
11	Kağıt kalitesi uygun mu?	27	79	7	21	1,79
12	Kapak resmi kitapta yer alıyor mu?	13	38	21	62	1,38
13	Kitabın kapağı konu ile uyumlu mu?	20	59	14	41	1,58
14	Kitabın iç kapağı resimli mi?	25	74	9	26	1,73

Tablo 3: Kitapların Yazar ve Kitap Bilgileri

<i>Yazar ve kitap bilgileri</i>		<i>Yeterli</i>		<i>Yetersiz</i>		$\bar{X}$
		<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
1	Ön kapakta kitabın adı var mı?	34	100	-	-	2,00
2	Ön kapakta yazarın adı var mı?	34	100	-	-	2,00
3	Ön kapakta yayınevinin adı var mı?	34	100	-	-	2,00
4	Kitapta içindekiler bölümü var mı?	14	41	20	59	1,41
5	Bilinmeyen sözcükler için kitapta sözlük var mı?	4	12	30	88	1,11
6	İç kapakta kitabın yöneldiği yaş grubu yazıyor mu?	-	-	34	100	1,00
7	İç kapakta basım yılı yazıyor mu?	34	100	-	-	2,00
8	İç kapakta basım yeri yazıyor mu?	34	100	-	-	2,00
9	Kitabın kaçınıcı baskı olduğu yazıyor mu?	34	100	-	-	2,00
10	Kitabın kılavuzu var mı?	8	24	26	76	1,23
11	ISBN numarası var mı?	34	100	-	-	2,00
12	Yazar(lar) tanıtılmış mı?	33	97	1	3	1,02
13	Çizerin adı verilmiş mi?	30	88	4	12	1,88
14	Çevirenin ya da kontrolörün adı verilmiş mi?	33	97	1	3	1,97
15	Türkçe metnin bilimsel danışmanı var mı?	18	53	16	47	1,52
16	Yazarın diğer yapıtları hakkında bilgi var mı?	27	79	7	21	1,79
17	Yayınevinin diğer yapıtları hakkında bilgi var mı?	27	79	7	21	1,79
18	Talim Terbiye Kurulunun onayı var mı?	6	18	28	82	1,17
19	Kitabın sayfa numaraları var mı?	34	100	-	-	2,00
20	Kitabın sırtında kitap bilgileri var mı?	34	100	-	-	2,00
21	Arka kapakta kitabın fiyatı yazıyor mu?	34	100	-	-	2,00

Tablo 4: *Kitapların Dil ve Anlatım Özellikleri*

	<i>Dil ve anlatım</i>	<i>Yeterli</i>		<i>Kısmen yeterli</i>		<i>Yetersiz</i>		$\bar{X}$
		<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
1	Kitabın yabancı sözcüklerden arındırılmış olması	10	29	22	65	2	6	2,23
2	Yabancı sözcüklerin açıklamalarının verilmesi	20	59	8	23	6	18	2,41
3	Yabancı deyim ve atasözlerinin kullanılmaması	33	97	1	3	-	-	2,97
4	Yabancı sözcüklerin yazımının aslına uygun olması	34	100	-	-	-	-	3,00
5	Kitapta güncel Türkçe kullanılması	33	97	1	3	-	-	2,97
6	Cümlelerin açık ve anlaşılır olması	29	85	5	15	-	-	2,85
7	Kullanılan sözcük çeşidinin uygunluğu	21	62	13	38	-	-	2,61
8	Kitaplarda devrik cümlelerin kullanılmaması	23	68	10	29	1	3	2,64
9	Ses tekrarlarının olması	10	29	4	12	20	59	1,70
10	Cümlelerin tek özne ve tek yüklem olması	10	29	20	59	4	12	2,17
11	Sözcüklerin çocuk dünyası ile ilişkili olması	9	26	22	65	3	9	2,17
12	Kitapların, çocuğun sözcük dağarcığını geliştirebilmesi	33	97	1	3	-	-	2,97
13	Cümlelerde argo söyleyişin kullanılmaması	32	94	2	6	-	-	2,94
14	Bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının aynı sayfada verilmesi	4	12	18	53	12	35	1,76
15	Paragraf uzunluklarının yaş grubuna uygun olması	27	79	7	21	-	-	2,79
16	Kitaplarda imla ve noktalamanın doğru kullanılması	34	100	-	-	-	-	3,00
17	Satır sonunda sözcük bölmesi yapılması	14	41	-	-	20	59	1,79
18	Önemli yerlerin çeşitli yazı tipleri ile vurgulanması	7	21	-	-	27	79	1,41
19	Sayfa sayısının çocuğun seviyesine uygunluğu	24	70	2	6	8	24	2,47
20	Metnin sayfaya yerleştirilmesinin resme göre olması	28	82	-	-	6	18	2,64
21	Kitabın başlığının ilgi çekici olması	9	26	13	38	12	35	1,94

TÜBİTAK tarafından yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisindeki kitapların, resimlendirme ölçütlerini ne ölçüde taşıdığının sonuçları Tablo 6'da verilmiştir. Tablo 6'da verilen bulgular incelendiğinde, yapıtların resimlendirme ölçütleri açısından yeterli düzeyde olduğu görülmektedir. Resimlendirme alt boyutunun sonuçları incelendiğinde 1 maddenin yetersiz, 2 maddenin kısmen yeterli, 7 maddenin yeterli düzeyde olduğu görülmektedir.

TÜBİTAK tarafından yayımlanan Çocuk Kitaplığı Dizisindeki kitapların, boyutlara göre yeterlilik ortalamaları sonuçları Tablo 7'de verilmiştir. Her bir yapıta yönelik yeterlilik ortalamalarının verildiği Tablo 7 incelendiğinde tasarım ve düzenleme başlığı altında 3 yapıt yetersiz, 31 yapıt yeterli; yazar ve kitap bilgileri başlığı altında tüm yapıtlar yeterli; dil ve anlatım başlığı altında 11 yapıt kısmen yeterli, 23 yapıt yeterli;

Tablo 5: Kitapların Konu-Plan Özellikleri

	<i>Konu-plan</i>	<i>Yeterli</i>		<i>Kısmen yeterli</i>		<i>Yetersiz</i>		$\bar{X}$
		<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
1	Kitabın konusunun, çocuğun yaşantısıyla uygun olması	16	47	12	35	6	18	2,29
2	Kitabın konusunun çocuğun yaşına uygun olması	18	53	16	47	-	-	2,52
3	Kitabın gerektiğinde ders konularına katkı sağlayabilmesi	28	82	6	18	-	-	2,82
4	Kitabın çocuğun gelişimine katkı sağlayabilmesi	31	91	3	9	-	-	2,91
5	Kitapta ideolojik örüntülerin olması	34	100	-	-	-	-	3,00
6	Kitapta evrensel değerlerin olması	23	68	10	29	1	3	2,67
7	Kitabın çocuğu rasyonel düşünmeye yöneltmesi	32	94	2	6	-	-	2,94
8	Çocuğa her hangi bir değerin empoze edilmeye çalışılması	34	100	-	-	-	-	3,00
9	Kitabın planının tutarlı olması	34	100	-	-	-	-	3,00

Tablo 6: Kitapların Resimlendirme Özellikleri

	<i>Resimlendirme</i>	<i>Yeterli</i>		<i>Kısmen yeterli</i>		<i>Yetersiz</i>		$\bar{X}$
		<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
1	Kapakta kullanılan resim ilgi çekici olması	4	12	13	38	17	50	1,61
2	Resimlerin konuya uygunluğu	16	47	17	50	1	3	2,44
3	Resimlerin anlaşılır olması	19	56	14	41	1	3	2,52
4	Resimlerin ilgi çekici olması	8	23	22	65	4	12	2,11
5	Resimlerle metinlerin birbirlerini tamamlaması	23	68	10	29	1	3	2,64
6	Resimlerde ayrıntılara dikkat edilmesi	16	47	13	38	5	15	2,32
7	Resimlerin gerçek veya gerçekçi olması	22	65	11	32	1	3	2,61
8	Kitapta resimler ön planda olması	25	74	2	6	7	20	2,52
9	Resimlerin sayfaya konumlandırılmasının uygunluğu	30	88	3	9	1	3	2,85
10	Resimlerin renkli olması	25	74	2	6	7	20	2,52

konu-plan başlığı altında 1 yapıt kısmen yeterli, 33 yapıt yeterli; resimlendirme başlığı altında ise 1 yapıt yetersiz, 13 yapıt kısmen yeterli, 20 yapıt yeterli ölçütlerde bulunmuştur.

Tablo 7: Kitapların Alt Boyutlara Göre Yeterlilik Ortalamaları

No	Kitabın ismi	Dış yapı			İç yapı	
		Tasarım ve düzenleme	Yazar ve kitap bilgileri	Dil ve anlatım	Konu-plan	Resimlendirme
1	Bilimsel gaflar	1,64	1,66	2,14	2,44	1,60
2	Tuhaf bu DNA'lılar	1,92	1,76	2,66	3,00	2,60
3	Ayak izlerinin esrarı	1,57	1,57	2,28	2,66	1,90
4	Vücudunuz nasıl çalışır	1,71	1,76	2,66	3,00	2,80
5	Ona kısaca DNA denir	1,57	1,71	2,80	2,77	2,00
6	Sen ben gen	1,71	1,71	2,52	2,66	2,40
7	Biz hücreyiz	1,57	1,71	2,85	2,88	2,40
8	Hücre savaşları	1,64	1,71	2,76	2,77	2,20
9	Bir zamanlar	1,71	1,85	2,57	2,66	3,00
10	Beyin	1,71	1,85	2,42	2,77	2,70
11	Işık evreni	1,78	1,71	2,33	2,88	2,30
12	Akıl kutusu	1,78	1,76	2,33	2,88	2,50
13	Uzay denen o yer	1,78	1,71	2,47	2,88	2,60
14	Mavi gezegen	1,71	1,71	2,61	3,00	2,80
15	Uydular	1,78	1,66	2,23	2,88	2,70
16	Havada karada suda	1,57	1,71	2,52	3,00	2,80
17	Çarpım tablosu	1,85	1,66	2,71	2,88	2,30
18	Kutuplarda yaşam	1,78	1,66	2,47	2,77	3,00
19	Kesirler ve ondalık sayılar	1,71	1,66	2,52	2,77	2,40
20	Çarpma ve bölme	1,85	1,66	2,57	3,00	2,20
21	Tablolar ve grafikler	1,92	1,66	2,47	2,88	2,40
22	Kaybolan ipucu	1,57	1,71	2,09	2,33	1,80
23	Vücudunuz ve siz	1,42	1,80	2,33	3,00	2,70
24	Toplama ve çıkarma	1,64	1,66	2,47	3,00	2,20
25	Yeryüzünde yaşam	1,42	1,71	2,42	3,00	2,80
26	Küllerin altındaki sır	1,50	1,71	2,14	2,44	2,00
27	Kaslar ve kemikler	1,85	1,76	2,42	2,88	2,60
28	Beş duyu	1,85	1,76	2,61	3,00	2,70
29	İşte dünya	1,35	1,80	2,00	2,77	2,10
30	Geçmişin anahtarları	1,64	1,66	2,04	2,44	2,10
31	Mucizeler adasına yolculuk	1,57	1,71	2,38	2,55	1,90
32	Piramitleri kim yaptı	1,57	1,71	2,33	2,44	3,00
33	Deneyler	1,57	1,61	2,38	2,88	2,50
34	Tarihten bir yaprak	1,71	1,57	2,71	2,55	2,30

Tartışma ve Yorum

Bu bölümde, analizler sonucunda elde edilen bulgular tartışılmış ve yorumlanmıştır.

TÜBİTAK Çocuk Kitaplığı Dizisindeki kitapların iç yapı ve dış yapı özelliklerinin incelendiği bu çalışmanın sonuçları, kitapların, bir çocuk kitabında olması gereken iç yapı ve dış yapı ölçütlerini taşıdığını göstermektedir. Çünkü inceleme sonucunda iç yapı ve dış yapı ölçütlerini saptamakta kullanılan 75 maddeden 64 tanesinin ‘yeterli’ olduğu bulunmuştur. Bu sonuç araştırmanın sayılığını desteklemektedir.

Ancak, inceleme sonuçları her ne kadar araştırmanın sayılığını destekler nitelikte olsa da, gerek iç yapı gerekse dış yapı ölçütleri açısından kitapların bir takım eksiklerinin olduğu da saptanmıştır. Bunlardan dış yapı ölçütleri ile ilgili olanları sayfaların alt-üst (1,32); sağ-sol (1,35) boşluklarının olması ve kağıdın mat olması (1,41) tasarım ve düzenleme alt boyutunda saptanan eksikliklerdir.

Benzer bir biçimde, dış yapı ölçütleri ile ilgili olarak kitapta içindekiler bölümünün olması (1,41); sözlük olması (1,11); yazarın tanıtılması (1,02); iç kapakta kitabın yöneldiği yaş grubunun yazıyor olması (1,00); kitabın kılavuzunun olması (1,23); Talim Terbiye Kurulunun onayının olması (1,17) gibi eksiklikler yazar ve kitap bilgileri alt boyutundaki eksiklikler ile ilişkilidir.

İncelenen kitaplardaki iç yapı ölçütleri eksikliklerinden önemli yerlerin farklı yazı tipleri ile vurgulanması (1,41), dil ve anlatım alt boyutu ile ilgilidir. İç yapı ölçütlerinin bir diğeri olan kapakta kullanılan resmin ilgi çekici olması (1,61) ise resimlendirme alt boyutunda saptanan bir eksikliktir.

TÜBİTAK’ın yayımladığı çocuk kitaplarının genel olarak ‘yeterli’ ölçütleri taşıdığı yapılan incelemeden anlaşılmaktadır. Ancak, ‘yeterli’ ölçütlerde olmalarına karşın, iyileştirilmesiyle Çocuk Kitaplığı Dizisinin kalitesini arttıracakları düşünülen maddeler de bulunmaktadır. Bu maddelerden kitabın biçiminin uygunluğu (1,64) ve kitabın boyutunun uygunluğu (1,67) tasarım ve düzenleme; Türkçe metnin bilimsel danışmanının olması (1,52) yazar ve kitap bilgileri; bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının aynı sayfada verilmesi (1,76); satır sonunda sözcük bölmesi yapılması (1,79); kitabın başlığının ilgi çekici olması (1,94) dil ve anlatım alt boyutlarıyla ilgilidir.

Ayrıca incelenen otuz dört çocuk kitabında tasarım ve düzenleme başlığı altında otuz bir yapıt; yazar ve kitap bilgileri başlığı altında tüm yapıtlar; dil ve anlatım başlığı altında yirmi üç yapıt; konu-plan başlı altında otuz üç yapıt; resimlendirme başlığı altında ise yirmi yapıtın yeterli ölçütleri taşıdığı bulunmuştur. Bu durum TÜBİTAK’ın, yayımladığı çocuk kitaplarında, bir çocuk kitabının taşıması gereken iç yapı ve dış yapı ölçütlerini aradığını göstermektedir.

Araştırmanın bulguları ve yorumları doğrultusunda, bu konuda araştırma yapmak isteyen araştırmacılara ve örneklemdeki 34 kitabın yayınevine, kitapları okuyuculara daha iyi biçimde sunmaları açısından şu önerilerde bulunulabilir:

TÜBİTAK gibi Milli Eğitim Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığının yayımladıkları çocuk kitapları da iç yapı ve dış yapı ölçütleri doğrultusunda incelenebilir.

TÜBİTAK'ın yayımladığı 36 çocuk kitabının sadece bir tanesinin çeviri olmadığı görülmüştür. Bu veri doğrultusunda, TÜBİTAK'ın yerli çocuk kitaplarını da yayınlaması ile Türkiye'deki yerli çocuk kitaplarının kalitesinin artacağı düşünülmektedir.

Kaynakça

- Akçapar, Ş. (2000). *Çocuk kitapları çevirisinin ölçütleri*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Akın, N. (1998). *Okul öncesi kurum öğretmenlerinin çocuk kitaplarına karşı tutum ve davranışlarının incelenmesi*, Yayımlanmamış doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Alpöge, G. (2003). Çocuk edebiyatının çocuk gelişimine katkısı, *Çoluk Çocuk Dergisi*, 24, 32-33.
- Aral, N. ve Gürsoy, F. (2000). Kitabın çocuğun gelişimindeki yeri ve önemi, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Armağan, C. (2004). Çocuk yazınında dil ve sorumluluk. *Çağdaş Türk Dili Dergisi*, 195, 103-106.
- Arslan, N. (2005). Çocuk ve kitap. *Çoluk Çocuk Dergisi*, 46, 27.
- Arslantaş, H. (2003). *Cumhuriyet sonrası (1981-2001) çocuk romanlarında tema, dil ve eğitim öğeleri*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Ataseven, F. ve İnandı, Y. (2000). Çocuk kitaplarının çeşitli yönleriyle incelenmesi, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Bozdağ, F. (2000). Çocuk kitaplarında metin, dil ve resimleme ilişkisi, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Chambers, A. (1993). The difference of literature writing now for the future of young readers, *Children's Literature in Education*, 24(1), 1-18.
- Ciravoğlu, Ö. (2000). *Çocuk edebiyatı*. İstanbul: Esin Yayınevi.
- Dayıoğlu, G. (2000). Çocuk kitaplarında eğitsellik, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Dilidüzgün, S. (2003). *Çocuk edebiyatı ve eğitsel özellikleri. Gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar*. İstanbul: Mor-Pa Kültür Yayınları.
- Dögen, P.D. (2003). *Milli Eğitim tarafından yayımlanan 6-15 yaş arası çocukların okuyabileceği kitapların eğiticilik ve görsellik açısından tasnifi, dil ve anlatım yönlerinde eleştirel bir şekilde incelenmesi*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Eker, E. (2000). *Cumhuriyet dönemi çocuk kitapları kapağı tasarımları*, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Erdoğan, F. (1999). *Türkiye'de 1996-1998 yıllarında yayımlanmış telif çocuk kitaplarının içerik analizi*, Yayımlanmamış doktora tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul.
- Erdoğan, F. (2003). Çocuk kitaplarını eleştirmek. *Çoluk Çocuk Dergisi*, 24, 38.

- Gönen, M. (2000). Resimli çocuk kitaplarının içerik, resimleme, fiziksel özellikleri ve Türkiye’de son on yılda çocuk kitapları alanında yapılmış tezler, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Güleç, H.Ç. ve Geçgel, H. (2005). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Güleç, H.Ç. ve Gönen, M. (1997). 1974-1993 yılları arasında Türkçe basılmış olan resimli öykü kitaplarının resimlendirme ve fiziksel özellikleri yönünden incelenmesi. *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*, (11)1, 42-53
- Güneş, F. (2000). Çocuk kitaplarının okunabilirlik ölçütleri açısından incelenmesi, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Gürkan, T. ve Gökçe, E. (2000). İlköğretim okuma-yazma kitaplarının incelenmesi, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- İzgu, M. (2003). Çocuklar için yazan bir yazar affedersiniz diyemez. *Çocuk Çocuk Dergisi*, 24, 34-35.
- Jalongo, M.R. (1993). *Young children and picture books*. NAEYC: Literature from Infancy to Six.
- Kaplan, M. (2000). Çocuk kitaplarında içerik, resimleme, dil ve anlatım özellikleri, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Kaya, İ. (2000). Cumhuriyet’ten günümüze ülkemizde çocuk kitabı resimlemesinin gelişimi ve çizerlerimiz. *Türk Kütüphaneciliği Dergisi*, 6, 81-92.
- Kaya, İ. (2003). Çocuk kitabı resimlerinde klişe yaklaşımlar. *Çocuk Çocuk Dergisi*, 24, 35-36.
- Kıbrıs, İ. (2000). *Uygulamalı çocuk edebiyatı*. Ankara: Eylül Yayınevi.
- Konar, E. ve Sargın, N. (2004). 1995-2002 yılları arasında yayımlanan okul öncesi hikaye kitaplarındaki bazı kavramların içerik ve kitapların biçimsel olarak incelenmesi, Erken Çocukluk Eğitiminde Sanat Sempozyumu, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi, Ankara.
- Koyuncu, S.S. ve Kaptan, A.Y. (2005). Çocuk kitaplarında görsel anlatım ve tasarım sorunları. *Hece Dergisi* (çocuk edebiyatı özel sayısı), 9(104-105), 256-262.
- Kuzu, T.S. (2002). Öykünün çocuğun bilişsel ve duyuşsal gelişimine katkısı bağlamında öykü seçimi. *Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 9, 95-105.
- Nas, R. (2002). *Örneklerle çocuk edebiyatı*. Bursa: Ezgi Kitabevi.
- Oğuzkan, A.F. (2001). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Özkan, N. (2001). *Çocuk kitaplarında dil sorunu*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Özünel, Ç.Ş. (2000). Çocuk kitaplarındaki görsel anlatımın eğitimdeki önemi, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Sever, S. (1995). Çocuk kitaplarında bulunması gereken yapısal ve eğitsel özellikler. *Abece Dergisi*, 107, 14-15.
- Sever, S. (2002). Çocuk, yazın ve yaşam. *Abece Dergisi*, 191, 12-15.
- Sever, S. (2003). *Çocuk ve edebiyat*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Sezgin, D. (2002). Çocuklar için yazmak zordur. *Abece Dergisi*, 195, 12-13.
- Şeyda, E. (2003). Çocuk ve kitap. *Yağmur Dergisi*, 18.
- Şimşek, T. (2002). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Rengarenk Yayınları.
- Şirin, M.R. (2000). *99 soruda çocuk edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları No: 59.
- Taşdemir, M. (2003). *Eğitimde planlama ve değerlendirme*. Ankara: Ocak Yayınları.

- Taşdemir, M. (2005). Eğitsel bir materyal olarak çocuk hikaye ve romanlarının nitelik düzeyi. *Milli Eğitim Dergisi*, 33(168), 7-29.
- Tekin, H. (2000). Çocuk kitaplarında bütünsellik, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Tuğrul, B. (2002). 4-10 yaş grubunda çocukları olan ailelerin çocuk kitapları hakkındaki görüşlerinin ve tutumlarının incelenmesi. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(22), 21-30.
- Yalçın, A. ve Aytas, G. (2003). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Yavuz, M.H. (2000). Çocuklar için hazırlanacak masal kitaplarının içerik, dil-anlatım ve eğitsel özelliklerine genel bir bakış, I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Yılmaz, N. (2002). Çocuk edebiyatı: eleştirinin acilen ihtiyaç duyulduğu bir alan. *Virgöl Dergisi*, 53, 8-9.
- Zengin, A.Y. ve Zengin, N. (2000). *Çocuk edebiyatı*. İstanbul: Başer Ofset.

Ek:

Tablo E1: Kitapların Künye Özellikleri

No	Kitabın İsmi	Kitabın Yazarı	Resimleyen	Türkçeye çeviren
1	<i>Bilimsel gaflar</i>	Billy Aronson	-	Nermin Arık
2	<i>Tuhaf bu DNA'lılar</i>	Billy Aronson	Danny O'Leary	Cem Soydemir
3	<i>Ayak izlerinin esrarı</i>	B.B. Calhoun	D. Mark Duffy	Özlem Özbal
4	<i>Vücudunuz nasıl çalışır</i>	J.Hindley- C.King	Colin King	Barış Bıçakçı
5	<i>Ona kısaca DNA denir</i>	F.Balkwill-M.Rolp	Mic Rolph	Cem Soydemir
6	<i>Sen ben gen</i>	F.Balkwill-M.Rolp	Mic Rolph	Cem Soydemir
7	<i>Biz hücreyiz</i>	F.Balkwill-M.Rolp	Mic Rolph	Cem Soydemir
8	<i>Hücre savaşları</i>	F.Balkwill-M.Rolp	Mic Rolph	Cem Soydemir
9	<i>Bir zamanlar</i>	M.J. McNeil- C.King	Colin King	Cem Soydemir
10	<i>Beyin</i>	Rebecca Treays	Christiyan Fox	Feryal Halatçı
11	<i>Işık evreni</i>	David Phillips	Mic Rolph	Murat Alev
12	<i>Akl kutusu</i>	S.Rose-A.Lichtenfels	Mic Rolph	Cem Soydemir
13	<i>Uzay denen o yer</i>	Helen Sharman	Mic Rolph	Murat Alev
14	<i>Mavi gezegen</i>	Brian Bett	Mic Rolph	H. Murat Tuzel
15	<i>Uydular</i>	Mike Painter	Mic Rolph	Murat Alev
16	<i>Havada karada suda</i>	K.Little, A.Thomas	P. Bull-G. Smith	Ece Kadiroğlu
17	<i>Çarpım tablosu</i>	Rebecca Treays	Graham Round	Nermin Arık
18	<i>Kutuplarda yaşam</i>	Kamini Khanduri	-	M. Turan Akay
19	<i>Kesirler ve ondalık sayılar</i>	Karen Bryant-Mole	Graham Round	Nermin Arık
20	<i>Çarpma ve bölme</i>	Karen Bryant-Mole	Graham Round	Nermin Arık
21	<i>Tablolar ve grafikler</i>	Karen Bryant-Mole	Graham Round	Nermin Arık
22	<i>Kaybolan ipucu</i>	B.B. Calhoun	D. Mark Duffy	Cem Soydemir
23	<i>Vücudunuz ve siz</i>	M.Unwin	K. K. Chen	Barış Bıçakçı
24	<i>Toplama ve çıkarma</i>	Karen Bryant-Mole	Graham Round	Nermin Arık
25	<i>Yeryüzünde yaşam</i>	Mike Unwin	-	Deniz Yurtören
26	<i>Küllerin altındaki sır</i>	B.B. Calhoun	D. Mark Duffy	Cem Soydemir
27	<i>Kaslar ve kemikler</i>	Rebecca Treays	Christiyan Fox	Fatma Öcal
28	<i>Beş duyu</i>	Rebecca Treays	Christiyan Fox	Dilek Soykök
29	<i>İşte dünya</i>	Billy Aronson	John Quin	Hira Doğrul
30	<i>Geçmişin anahtarları</i>	B.B. Calhoun	D. Mark Duffy	Cem Soydemir
31	<i>Mucizeler adasına yolculuk</i>	Klaus Kordon	Jutta Bauer	Yaşar/ Fatma Sağlan
32	<i>Piramitleri kim yaptı</i>	J. Chisholm, S. Reid	Sue Sttit	Özlem Özbal
33	<i>Deneyler</i>	Kazım Üçok	-	-
34	<i>Tarihten bir yaprak</i>	David Walker	Mic Rolph	Özlem Özbal

Tablo E2: Kitapların Künye Özellikleri

No	Kitabın ismi	Dünyada ilk basımı	Türkiye’de ilk basımı	İncelenen Türkiye baskısı	Türkiye’de son basımı	Sayfa sayısı
1	<i>Bilimsel gaflar</i>	1994	Ağustos 1995	20	20	94
2	<i>Tuhaf bu DNA'lılar</i>	1993	Ekim 1995	18	18	73
3	<i>Ayak izlerinin esrarı</i>	1994	Mayıs 1996	16	16	134
4	<i>Vücudunuz nasıl çalışır</i>	-	Haziran 1996	44	44	46
5	<i>Ona kısaca DNA denir</i>	-	Aralık 1997	18	21	31
6	<i>Sen ben gen</i>	-	Aralık 1997	18	21	31
7	<i>Biz hücreyiz</i>	-	Aralık 1997	22	22	31
8	<i>Hücre savaşları</i>	-	Aralık 1997	23	23	31
9	<i>Bir zamanlar</i>	-	Mart 1998	15	17	47
10	<i>Beyin</i>	-	Nisan 1998	19	20	32
11	<i>Işık evreni</i>	1997	Mayıs 1998	15	17	33
12	<i>Akıl kutusu</i>	1997	Mayıs 1998	19	19	33
13	<i>Uzay denen o yer</i>	1997	Mayıs 1998	19	19	33
14	<i>Mavi gezegen</i>	1997	Mayıs 1998	19	19	33
15	<i>Uydular</i>	1997	Mayıs 1998	16	16	33
16	<i>Havada karada suda</i>	-	Haziran 1998	19	20	74
17	<i>Çarpım tablosu</i>	-	Haziran 1998	24	26	33
18	<i>Kutuplarda yaşam</i>	-	Ağustos 1998	15	18	32
19	<i>Kesirler ve ondalık sayılar</i>	-	Eylül 1998	20	20	33
20	<i>Çarpma ve bölme</i>	-	Ekim 1998	25	26	33
21	<i>Tablolar ve grafikler</i>	-	Ekim 1998	13	14	32
22	<i>Kaybolan ipucu</i>	-	Mart 1999	8	9	132
23	<i>Vücudunuz ve siz</i>	-	Mayıs 1999	27	27	123
24	<i>Toplama ve çıkarma</i>	-	Haziran 1999	16	16	33
25	<i>Yeryüzünde yaşam</i>	-	Temmuz 1999	22	22	147
26	<i>Küllerin altındaki sır</i>	-	Ekim 1999	9	9	108
27	<i>Kaslar ve kemikler</i>	-	Aralık 1999	15	16	32
28	<i>beş duyu</i>	-	Aralık 1999	19	19	32
29	<i>İşte dünya</i>	1997	Eylül 2000	6	6	149
30	<i>Geçmişin anahtarları</i>	-	Ağustos 2001	4	5	121
31	<i>Mucizeler adasına yolculuk</i>	-	Ocak 2002	9	9	187
32	<i>Piramitleri kim yaptı</i>	-	Ekim 2004	5	5	32
33	<i>Deneyler</i>	2004	Ocak 2005	4	4	163
34	<i>Tarihten bir yaprak</i>	1999	Şubat 2005	2	5	32

Not: Kitapların son basımları ile ilgili tarama 08.08.2006 tarihinde <www.tubitak.gov.tr> İnternet adresinden yapılmıştır.